

Dictamen en relació amb la consulta de l'AMPA d'una escola pública sobre la publicació de la resolució de concessió d'ajuts socioeconòmics

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit emès per l'Associació de Mares i Pares d'Alumnes d'una escola pública sobre la publicació de la resolució de concessió d'ajuts socioeconòmics i la seva adequació a la normativa de protecció de dades personals.

S'adjunta, a l'escrit de consulta, les bases específiques per a la concessió del menjador gratuït i dels ajuts individuals de menjador adreçats a l'alumnat d'ensenyaments obligatoris i de segon cicle d'educació infantil de centres sufragats amb fons públics per al curs 2014-2015.

Analitzada la petició i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent:

I

(...)

II

L'AMPA manifesta, en el seu escrit de consulta, que l'article 12.4 de les bases per a la concessió del menjador gratuït i dels ajuts individuals de menjador adreçats a l'alumnat d'ensenyaments obligatoris i de segon cicle d'educació infantil de centres sufragats amb fons públics per al curs 2014-2015 (en endavant, les bases), relatiu a la publicitat de la resolució de l'atorgament dels ajuts socioeconòmics (beques de menjador), podria vulnerar el dret a la protecció de dades personals dels alumnes, atesa la naturalesa dels ajuts atorgats i el col·lectiu afectat (menors d'edat).

L'esmentat article estableix, en concret, que *"l'acord d'atorgament adoptat pel Consell Comarcal es comunicarà als centres docents i l'ens gestor via correu electrònic, i s'ha de publicar en el tauler d'anuncis durant el termini d'un mes, a efectes de presentar les reclamacions que considerin oportunes"*.

En atenció a d'altres previsions de les bases reguladores d'aquests ajuts (com ara, l'article 10.2), s'entén que la dita publicació tindrà lloc en el tauler d'anuncis dels centres docents.

Des de la perspectiva del dret a la protecció de dades personals (article 18.4 CE), la publicació de la resolució d'atorgament dels ajuts socioeconòmics en el tauler d'anuncis dels centres docents constitueix una comunicació o cessió de dades personals, atès que comporta una revelació de dades a terceres persones diferents dels interessats, això és els beneficiaris d'aquests ajuts (article 3.i) de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD)).

Segons disposa el règim general de comunicació de dades, previst a l'article 11 de la LOPD, les dades objecte de tractament *"només poden ser comunicades a un tercer per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el consentiment previ de l'interessat"* (apartat 1). Aquesta regla general troba però determinades excepcions, entre les quals, la possibilitat que la comunicació estigui autoritzada en una llei o norma amb rang de llei (apartat 2.a)).

Atès el context en què es planteja la consulta, caldrà examinar, en aquest sentit, les previsions de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic i de procediment administratiu comú (LRJPAC).

D'entrada, l'article 58 de la LRJPAC, relatiu a la notificació de resolucions i actes administratius, estableix que:

- “1. S’han de notificar als interessats les resolucions i actes administratius que afectin els seus drets i interessos, en els termes que preveu l'article següent.*
- 2. Tota notificació ha de ser cursada en el termini de deu dies a partir de la data en què l'acte hagi estat dictat, i ha de contenir el text íntegre de la resolució, amb indicació de si és definitiu o no en la via administrativa, l'expressió dels recursos que siguin procedents, l'òrgan davant el qual s'han de presentar i el termini per interposar-los, sense perjudici que els interessats hi puguin exercir, si s'escau, qualsevol altre que creguin procedent.*
- 3. (...)”.*

En aquest cas, en què ens trobem davant d'un procediment administratiu consistent en la concessió per part del Consell comarcal de diversos ajuts socioeconòmics per a determinat alumnat de centres públics, la qualificació de persona interessada correspondrà a les persones que, d'acord amb les bases reguladores d'aquests ajuts, els sol·liciten i que, per tant, poden resultar-ne beneficiàries (articles 11 i 17 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions (LGS)).

D'acord amb l'article 6 de les bases reguladores podran sol·licitar els ajuts socioeconòmics (beques de menjador) l'alumnat que reuneixi els requisits establerts en el mateix precepte.

Per tant, d'acord amb aquestes consideracions, la resolució administrativa en què l'òrgan competent resol la concessió o denegació dels ajuts hauria de notificar-se en principi a les persones que els han sol·licitat (pare, mare o responsable legal de l'alumne), en ser-ne, precisament, les interessades.

Ara bé, la mateixa LRJPAC estableix determinats supòsits en què, per raons principalment d'eficàcia administrativa, la notificació de la resolució als interessats pot substituir-se, amb els mateixos efectes que aquesta, per la seva publicació.

En concret, l'article 59.6 d'aquesta llei estableix que:

- “6. La publicació, en els termes de l'article següent, substitueix la notificació i té els mateixos efectes en els casos següents:*
- a) Si l'acte té per destinatari una pluralitat indeterminada de persones o si l'Administració estima que la notificació efectuada a un sol interessat és insuficient per garantir la notificació a tots; en aquest últim cas, és addicional a la notificació que s'ha fet.*
- b) Si es tracta d'actes que integren un procediment selectiu o de concurrència competitiva de qualsevol tipus. En aquest cas, la convocatòria del procediment ha d'indicar el tauler d'anuncis o el mitjà de comunicació en què s'han d'efectuar les publicacions successives, i no tenen validesa les que es portin a terme en llocs diferents.”*

Si bé en el present cas les bases reguladores dels ajuts socioeconòmics no contemplen expressament que la concessió d'aquests ajuts s'efectua mitjançant un règim de concurrència competitiva, el cert és que aquests s'atorguen prèvia comparació de les

sol·licituds presentades als efectes d'establir una prelació entre les mateixes d'acord amb els criteris de valoració establerts a l'article 11 de les bases.

A més, com s'ha vist, preveuen la publicació de la resolució de concessió dels ajuts en el tauler d'anuncis dels centres docents, als efectes que es presentin les reclamacions que es considerin oportunes (article 12).

Per tant, cal veure si l'apartat b) d'aquest article 59.6 de la LRJPAC pot actuar com a habilitació d'aquesta publicació, als efectes de l'article 11.2.a) de la LOPD.

En aquest sentit, convé assenyalar que la publicació de la resolució, com qualsevol altre tractament d'informació que contingui dades personals, haurà de realitzar-se sempre de conformitat amb la resta de principis establerts a la legislació de protecció de dades i, particularment, amb el principi de qualitat de les dades (article 4.1 LOPD).

D'acord amb el citat principi de qualitat de les dades (article 4.1 LOPD), *“les dades de caràcter personal només es poden recollir per ser tractades, així com sotmetre-les a aquest tractament, quan siguin adequades, pertinents i no excessives en relació amb l'àmbit i les finalitats determinades, explícites i legítimes per a les quals s'han obtingut”*.

Per tant, les dades personals contingudes en la resolució de concessió dels ajuts socioeconòmics a les que es doni difusió hauran de ser estrictament les necessàries, pertinents i adequades per donar compliment a la finalitat perseguida amb la publicació de la dita resolució, en el present cas, la seva comunicació a les persones interessades.

Les bases reguladores d'aquests ajuts no concreten quines dades personals constaran en l'esmentada resolució, si bé pot entendre's que hi figuraran, com a mínim, les dades identificatives de les persones sol·licitants, la puntuació obtinguda i l'import concedit, així com, probablement, el centre docent.

Tot i que, en principi, es podria considerar que aquestes dades són les necessàries per aconseguir la finalitat de la publicació, convé fer avinent que, malgrat no fer-hi referència expressa, la resolució també aporta informació sobre la naturalesa dels ajuts concedits als interessats, els quals s'atorguen en funció de la renda familiar però també per situacions familiars concretes (famílies nombroses, monoparentals, infants en règim d'acollida, situacions de discapacitat, atenció pels serveis socials, etc.).

La publicació del conjunt d'aquesta informació personal en el tauler d'anuncis facilitaria que qualsevol persona que pogués tenir accés a la resolució, no només les persones interessades, pogués elaborar un perfil socioeconòmic, vinculat a situacions de vulnerabilitat, de les persones titulars de les dades personals, les quals, cal dir, són menors d'edat.

Si bé la informació personal pel sol fet de referir-se a persones menors d'edat no té consideració de dades sensibles o especialment protegides als efectes de l'article 7 de la LOPD, cal fer avinent que, atesos els béns jurídics i els interessos que l'ordenament jurídic protegeix en relació amb els menors, la informació que fa referència a la seva persona ha de ser tractada sempre amb una especial cura, especialment quan, com en aquest cas, existeix la possibilitat de generar-ne perfils.

Per aquest motiu es considera pertinent recórrer en el present cas al mecanisme establert a l'article 61 de la LRJPAC, segons el qual *“si l'òrgan competent aprecia que la notificació per mitjà d'anuncis o la publicació d'un acte lesiona drets o interessos legítims, s'ha de limitar a publicar en el diari oficial que correspongui una indicació succinta del contingut de l'acte i del lloc on els interessats poden comparèixer, en el*

termini que s'estableixi, perquè tinguin coneixement del contingut íntegre d'aquest acte i hi hagi constància d'aquest coneixement".

En un cas com l'examinat és clar que la publicació d'informació que fa referència a persones menors d'edat que es troben en situació de vulnerabilitat social, motiu pel qual se'ls atorga els ajuts socioeconòmics (beques de menjador), comporta una afectació al seu dret a la protecció de dades personals (article 18.4 CE), entre d'altres drets, per la qual cosa caldria procedir com s'estableix en aquest article 61 de la LRJPAC.

En aquest sentit, i als efectes d'assolir la finalitat perseguida amb la publicació, que no és altra que les persones interessades puguin assabentar-se de l'existència d'un acte administratiu que els ha de ser notificat, en l'anunci que es publiqui en el tauler del centre docent caldria, junt amb la breu indicació del contingut de la resolució i del lloc i termini en què comparèixer per tenir coneixement del seu contingut íntegre, fer una referència genèrica a les persones que han sol·licitat els ajuts socioeconòmics i no així a les seves dades identificatives.

La publicació efectuada d'aquesta manera resultaria plenament respectuosa amb el dret a la protecció de dades dels afectats.

III

Arribats a aquest punt, no és sobrer assenyalar que la publicitat a què s'ha fet referència en els apartats anteriors no s'ha de confondre amb la publicitat que regeix en matèria de subvencions i ajuts públics ja atorgats per motius de transparència en la gestió i utilització dels recursos públics per l'òrgan concedent de l'administració pública de què es tracti.

D'una banda, cal fer referència a l'article 18 de la LGS que, en la seva redacció actualment vigent, disposa que:

"1. Los órganos administrativos concedentes publicarán en el diario oficial correspondiente, y en los términos que se fijan reglamentariamente, las subvenciones concedidas con expresión de la convocatoria, el programa y crédito presupuestario al que se imputen, beneficiario, cantidad concedida y finalidad o finalidades de la subvención.

2. Sin perjuicio de lo establecido en el apartado anterior, la publicidad de las subvenciones concedidas por entidades locales de menos de 50.000 habitantes podrá realizarse en el tablón de anuncios. Además, cuando se trate de entidades locales de más de 5.000 habitantes, en el diario oficial correspondiente se publicará un extracto de la resolución por la que se ordena la publicación, indicando los lugares donde se encuentra expuesto su contenido íntegro.

3. No será necesaria la publicación en el diario oficial de la Administración competente la concesión de las subvenciones en los siguientes supuestos:

- a) Cuando las subvenciones públicas tengan asignación nominativa en los presupuestos de las Administraciones, organismos y demás entidades públicas a que se hace referencia en el artículo 3 de esta Ley.*
- b) Cuando su otorgamiento y cuantía, a favor de beneficiario concreto, resulten impuestos en virtud de norma de rango legal.*
- c) Cuando los importes de las subvenciones concedidas, individualmente consideradas, sean de cuantía inferior a 3.000 euros. En este supuesto, las bases reguladoras deberán prever la utilización de otros procedimientos que, de acuerdo con sus especiales características, cuantía y número, aseguren la publicidad de los beneficiarios de las mismas.*

d) Cuando la publicación de los datos del beneficiario en razón del objeto de la subvención pueda ser contraria al respeto y salvaguarda del honor, la intimidad personal y familiar de las personas físicas en virtud de lo establecido en la Ley Orgánica 1/1982, de 5 de mayo, de protección civil del derecho al honor, a la intimidad personal y familiar y a la propia imagen, y haya sido previsto en su normativa reguladora.

4. Los beneficiarios deberán dar la adecuada publicidad del carácter público de la financiación de programas, actividades, inversiones o actuaciones de cualquier tipo que sean objeto de subvención, en los términos reglamentariamente establecidos.”

En atenció al context en què ens trobem i l'afectació que la publicació de la relació de persones beneficiàries dels ajuts socioeconòmics atorgats en el corresponent diari oficial tindria sobre els drets a la protecció de dades personals i a la intimitat personal i familiar dels beneficiaris, tal com s'ha fet referència a l'apartat anterior, s'entén que aquesta publicació no seria exigible en el present cas (article 18.3.d) LGS).

Cal tenir present que la redacció d'aquest article 18 de la LGS ha estat modificada per la Llei 15/2014, de 16 de setembre, de racionalització del sector públic i d'altres mesures de reforma administrativa (article 30.2), la qual, segons estableix la seva disposició transitòria desena, serà d'aplicació a les subvencions convocades i atorgades a partir de l'1 de gener de 2016. En concret, s'estableix que:

“1. La Base de Datos Nacional de Subvenciones operará como sistema nacional de publicidad de subvenciones.

2. A tales efectos, las administraciones concedentes deberán remitir a la Base de Datos Nacional de Subvenciones información sobre las convocatorias y las resoluciones de concesión recaídas en los términos establecidos en el artículo 20.

3. Los beneficiarios deberán dar publicidad de las subvenciones y ayudas percibidas en los términos y condiciones establecidos en la Ley 19/2013, de 9 de diciembre, de transparencia, acceso a la información pública y buen gobierno. En el caso de que se haga uso de la previsión contenida en el artículo 5.4 de la citada Ley, la Base de Datos Nacional de Subvenciones servirá de medio electrónico para el cumplimiento de las obligaciones de publicidad.

4. Los beneficiarios deberán dar la adecuada publicidad del carácter público de la financiación de programas, actividades, inversiones o actuaciones de cualquier tipo que sean objeto de subvención, en los términos reglamentariamente establecidos.”

L'esmentat article 20 de la LGS, relatiu a la *Base de Datos Nacional de Subvenciones (BDNS)*, estableix en el seu apartat 8 (també aplicable a partir de l'1 de gener de 2016) que:

*“8. En aplicación de los principios recogidos en la Ley 19/2013, de 9 de diciembre, de transparencia, acceso a la información pública y buen gobierno, la **BDNS operará como sistema nacional de publicidad de las subvenciones. A tales efectos**, y para garantizar el derecho de los ciudadanos a conocer todas las subvenciones convocadas en cada momento y para contribuir a los principios de publicidad y transparencia, la Intervención General de la Administración del Estado **publicará en su página web los siguientes contenidos:***

a) (...)

*b) **las subvenciones concedidas**; para su publicación, las administraciones concedentes deberán remitir a la Base de Datos Nacional de Subvenciones las subvenciones concedidas **con indicación según cada caso, de la***

convocatoria, el programa y crédito presupuestario al que se imputen, beneficiario, cantidad concedida y objetivo o finalidad de la subvención con expresión de los distintos programas o proyectos subvencionados. Igualmente deberá informarse, cuando corresponda, sobre el compromiso asumido por los miembros contemplados en el apartado 2 y en el segundo párrafo del apartado 3 del artículo 11 y, en caso de subvenciones plurianuales, sobre la distribución por anualidades. **No serán publicadas las subvenciones concedidas cuando la publicación de los datos del beneficiario en razón del objeto de la subvención pueda ser contraria al respeto y salvaguarda del honor, a la intimidad personal o familiar de las personas físicas en virtud de lo establecido en la Ley Orgánica 1/1982, de 5 de mayo, de protección civil del derecho al honor, a la intimidad personal y familiar y a la propia imagen, y haya sido previsto en su normativa reguladora. El tratamiento de los datos de carácter personal sólo podrá efectuarse si es necesario para la satisfacción del interés legítimo perseguido por el responsable del tratamiento o por el tercero o terceros a los que se comuniquen los datos, siempre que no prevalezca el interés o los derechos y libertades fundamentales del interesado que requieran protección con arreglo al artículo 1.1 de la Directiva 95/46/CE.**

(...)

Los responsables de suministrar la información conforme al apartado 4 de este artículo deberán comunicar a la BDNS la información necesaria para dar cumplimiento a lo previsto en este apartado.

(...)"

En un cas com el plantejat, per tant, l'entrada en vigor d'aquesta nova redacció de l'article 18 de la LGS no alteraria la conclusió a què s'ha arribat, això és que la publicació de la relació de beneficiaris dels ajuts socioeconòmics atorgats no seria exigible, atesa l'afectació que aquesta tindria en els drets a la protecció de dades personals i a la intimitat personal i familiar dels beneficiaris.

D'altra banda, cal fer referència a l'esmentada Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

L'article 8.1 d'aquesta llei, relatiu a la informació econòmica, pressupostària i estadística, estableix que:

"1. Els subjectes inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquest títol han de fer pública, com a mínim, la informació relativa als actes de gestió administrativa amb repercussió econòmica o pressupostària que s'indiquen a continuació:

a) (...)

b) (...)

c) *Les subvencions i les ajudes públiques concedides amb indicació del seu import, l'objectiu o la finalitat i els beneficiaris.*

(...)"

De conformitat amb aquest article, el Consell comarcal estaria obligat actualment a publicar en la seva seu electrònica o pàgina web (article 5.4 de la Llei 19/2013) la informació relativa als ajuts socioeconòmics atorgats amb indicació dels seus beneficiaris, la finalitat de l'ajut i l'import corresponent.

Ara bé, caldria tenir present que la pròpia Llei 19/2013 incorpora el citat principi de qualitat de les dades (article 4.1 LOPD) al seu articulat en establir que "són aplicables, si s'escau, els límits al dret d'accés a la informació pública que preveu l'article 14 i, especialment, el derivat de la protecció de dades de caràcter personal, que regula l'article 15. Sobre això, quan la informació contingui dades especialment protegides, la

publicitat només s'ha de portar a terme amb la dissociació prèvia d'aquestes" (article 5.3).

L'esmentat article 15 de la Llei 19/2013 estableix que:

1. Si la informació sol·licitada conté dades especialment protegides a què es refereix l'apartat 2 de l'article 7 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, l'accés únicament es pot autoritzar en cas que es tingui el consentiment exprés i per escrit de l'afectat, llevat que l'afectat hagi fet manifestament públiques les dades abans que se sol·licités l'accés.

Si la informació inclou dades especialment protegides a què es refereix l'apartat 3 de l'article 7 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, o dades relatives a la comissió d'infraccions penals o administratives que no comportin l'amonestació pública a l'infractor, l'accés només es pot autoritzar en cas que es tingui el consentiment exprés de l'afectat o si aquell està emparat per una norma amb rang de llei.

2. (...)

3. Quan la informació sol·licitada no contingui dades especialment protegides, l'òrgan al qual s'adreça la sol·licitud ha de concedir l'accés prèvia ponderació suficientment raonada de l'interès públic en la divulgació de la informació i els drets dels afectats les dades dels quals apareguin en la informació sol·licitada, en particular el seu dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Per tal de dur a terme aquesta ponderació, l'òrgan esmentat ha de prendre particularment en consideració els criteris següents:

a) El menor perjudici als afectats derivat del transcurs dels terminis que estableix l'article 57 de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol.

b) La justificació pels sol·licitants de la seva petició en l'exercici d'un dret o el fet que tinguin la condició d'investigadors i motivin l'accés en fins històrics, científics o estadístics.

c) El menor perjudici dels drets dels afectats en cas que els documents únicament continguin dades de caràcter merament identificatiu d'aquells.

d) La garantia més gran dels drets dels afectats en cas que les dades contingudes en el document puguin afectar-ne la intimitat o la seguretat, o es refereixin a menors d'edat.

(...)"

En un cas com l'examinat, la publicació d'informació relacionada amb els ajuts socioeconòmics atorgats, consistent en llurs beneficiaris, finalitat i import concedit, comportaria, atesa la naturalesa de l'ajut públic, vinculat a situacions de vulnerabilitat social, la revelació de dades sensibles o, fins i tot, de dades íntimes dels beneficiaris, que, a més, són menors d'edat.

Sembla, per tant, que caldria concloure que la publicitat d'aquests ajuts per part del consell comarcal no resultaria exigible per aplicació dels límits a l'accés a informació pública establerts en aquest article 15 de la Llei 19/2013.

Amb més motiu s'hauria d'arribar a aquesta conclusió d'aplicar-se les previsions de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació i bon govern, el Títol II de la qual, relatiu a la publicitat activa, serà d'aplicació pel que fa als ens que integren l'administració local a partir de l'1 de gener de 2016.

L'article 15 d'aquesta Llei, relatiu a la transparència en l'activitat subvencional, disposa que:

“1. La informació relativa a les subvencions i els ajuts públics que els subjectes obligats han de fer pública en aplicació del principi de transparència ha d’incloure:

a) (...)

b) (...)

*c) Les subvencions i els ajuts públics atorgats, amb la indicació de l’import, l’objecte i els beneficiaris. Aquesta informació ha d’incloure les subvencions i els ajuts, ha d’estar actualitzada i ha de fer referència als darrers cinc anys. També ha d’incloure les subvencions i els ajuts atorgats sense publicitat i concurrència si aquests requisits s’han exceptuat, en els casos establerts legalment. **En el cas de subvencions i ajuts públics atorgats per motius de vulnerabilitat social, s’ha de preservar la identitat dels beneficiaris.***

(...)”.

Aquest article preveu expressament la preservació de la identitat dels beneficiaris d’aquelles subvencions i ajuts públics atorgats per motius de vulnerabilitat social, atès que la difusió d’aquestes dades en les seues electròniques i els llocs webs dels subjectes obligats (article 5.1 Llei 19/2014), és a dir, a Internet sense cap tipus de restricció d’accés, comporta, des del punt de vista de la protecció de dades, una afectació molt més directa sobre el dret a la privacitat d’aquestes persones. Cal tenir present que la informació personal difosa per aquest mitjà pot ser consultada per qualsevol persona, fet que, en atenció a la naturalesa de l’ajut públic, pot facilitar l’elaboració de perfils socioeconòmics, vinculats a situacions de vulnerabilitat, dels titulars d’aquestes dades.

Per tant, és clar que la publicació d’informació relacionada amb ajuts socioeconòmics atorgats pel consell comarcal per pal·liar determinades situacions de vulnerabilitat social, als efectes de transparència en la seva actuació i utilització dels recursos públics, haurà de realitzar-se, en qualsevol cas, preservant la identitat de les persones que en resulten beneficiàries.

D’acord amb les consideracions fetes en aquest dictamen en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

La publicació de la resolució de concessió d’ajuts socioeconòmics (beques menjador) en el tauler d’anuncis dels centres docents en substitució de la seva notificació als interessats constitueix una cessió de dades (article 3.i) LOPD).

Atès que la difusió d’informació que fa referència a persones menors d’edat que es troben en situació de vulnerabilitat social, motiu pel qual se’ls atorga els ajuts, comportaria una afectació al seu dret a la protecció de dades personals (article 18.4 CE), entre d’altres, caldria aplicar en el present cas el mecanisme previst a l’article 61 de la LRJPAC, de tal manera que es preservés la identitat dels beneficiaris.

Barcelona, 29 de juny de 2015